

слухач магістратури за спеціальністю «Державна служба»
(науковий керівник: к.е.н., доцент, доцент кафедри державного і
муніципального управління Августин Р.Р.)

ВИКОРИСТАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ІННОВАЦІЙ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РОЗВИТКУ АДМІНІСТРАТИВНОГО РАЙОНУ

Територія як частина держави бере участь в народногосподарському розподілі праці та постачає продукцію галузей спеціалізації для народногосподарських потреб. Виконуючи це завдання, територія, у свою чергу, може розраховувати на гарантоване постачання продукції і сировини, необхідних для її життєдіяльності.

Україна, успадкувавши командно-адміністративну модель управління, за якої територіям була відведена роль лише об'єктів соціально-економічних відносин, стала на шлях розбудови ринкової системи господарювання.

В реалізації державної соціально-економічної політики відсутня чітка система дій, спрямованих на забезпечення територіального розвитку на засадах комплексності та збалансованості. Тим часом саме такий розвиток територій є умовою стійкого економічного зростання і сталого розвитку країни в цілому, запорукою громадянського миру, свідченням готовності до інтеграції в Європейську спільноту.

Державна підтримка територій має здійснюватися із застосуванням прозорого механізму на умовах тісного співробітництва органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, недержавних організацій, суб'єктів господарювання у розробленні та реалізації заходів щодо вирішення проблем соціально-економічного розвитку територій.

Місцеві державні адміністрації як учасники взаємовідносин у соціально-економічній сфері здійснюють керівництво різними сферами суспільного життя місцевої громади на рівні адміністративно-територіальних одиниць України (областей, районів, міст Києва і Севастополя). При цьому місцеві держадміністрації вирішують значний комплекс господарських питань, зокрема, питання соціально-економічного розвитку відповідних територій, організації підприємництва,

управління майном, розвитку окремих галузей господарювання тощо. Місцеві державні адміністрації належать до особливого виду суб'єктів господарського права – органів господарського керівництва (органів, що організують господарювання). Їм притаманні ознаки, властиві суб'єктам господарського права (здійснення організаційного впливу на діяльність суб'єктів господарювання, наявність господарської компетенції, статусу юридичної особи, а також відокремленого майна, що використовується не для здійснення господарської діяльності, а для забезпечення функціонування місцевих державних адміністрацій як державних установ).

У науковій літературі дослідження компетенції місцевих державних адміністрацій висвітлюються переважно з позицій політології, конституційного та адміністративного права, зокрема, у роботах В.О. Величка, В.М. Кампо, О.І. Сушинського. Питання формування компетенції місцевих державних адміністрацій у сфері господарювання частково висвітлені в окремих навчальних посібниках з господарського права, а також у роботах О.І. Амоші, В.К. Мамутова.

Роль та місце місцевих державних адміністрацій у процесі соціально-економічного розвитку території за своїм змістом і спрямованістю суттєво відрізняється від діяльності інших учасників господарських відносин. У цьому контексті, основним завданням місцевих державних адміністрацій є створення належних умов життєдіяльності всіх суб'єктів господарювання незалежно від форм власності та підпорядкування, забезпечення належного соціально-економічного розвитку усіх адміністративно-територіальних одиниць в межах відповідних територій. Крім того, до основних завдань також належить організація діяльності окремих суб'єктів господарювання державного і комунального секторів економіки, що перебувають у сфері їх управління.

Одним із механізмів реалізації управлінської діяльності в питаннях забезпечення соціально-економічного розвитку територій є її нормативно-правове забезпечення. Основними напрямками вдосконалення українського законодавства щодо визначення ролі та місця місцевих державних адміністрацій у процесі соціально-економічного розвитку територій слід вважати: розробка й прийняття

окремих норм Господарського кодексу України щодо ролі та місця органів місцевої державної влади у сфері господарювання; узгодження переліку питань, які вирішуються місцевими державними адміністраціями, та їх повноважень в окремих галузях господарювання (промисловості, сільському господарстві, будівництві); деталізація окремих положень щодо повноважень місцевих держадміністрацій різних територіальних рівнів; уточнення законодавства в частині розмежування господарської компетенції місцевих державних адміністрацій та господарської компетенції органів місцевого самоврядування, усунення невідповідностей між різними нормативно-правовими актами щодо належності окремих повноважень місцевих державних адміністрацій у сфері господарювання до власних чи делегованих.

В сучасних умовах глибоких ринкових перетворень управління територіальним розвитком стає ключовою ланкою механізму державного управління, що формується під впливом багатьох факторів, певна сукупність яких створює підвалини його теоретичних засад і посилення регіональних і місцевих впливів. Проте існують проблеми управління розвитком територій, зумовлені складним взаємопроникненням природних, просторових, економічних, політичних і соціальних суперечностей, що пов'язано зі значною неоднорідністю територій країни та великою поліструктурністю територіальної організації влади. При цьому спостерігаються протиріччя та конфлікти інтересів між зацікавленістю учасників місцевого розвитку і фактичною компетенцією органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, задоволенням територіальної громади в управлінських послугах і можливостями щодо забезпечення їх якості тощо.